

RAKVERE VALLA Sõnumid

Raul Rebane:
"Oma lugu on väärtuste süsteem,
millele kogu ettevõtmine ja
kommunikatsioon toetub." Loe lk 5

VI aastakäik RAKVERE VALLA AJALEHT November 2023 • Nr 11 (71)

Austades õpetajat

Rakvere valla aasta õpetajad Marge Tombach, Eve Kangur, Merike Sõmermaa, Anneli Meibaum ja Pille Mänd.
FOTO: SIIRI SAARMETS

Septembrikuu on tähtis kuu. Aga oktoober?

Oktoobrikuu on ka tähtis kuu, sest siis tähistatakse õpetajate päeva. Vikipeedia väitel on õpetaja isik, kes teisi õpetab või kasvatab, aidates õpilastel omandada teadmisi või oskusi.

Lisaks on õpetaja ehk pedagoog ühtlasi elukutse. Võib muidugi väita, et elukutseid on teisigi, aga näidake mulle kas või ühte inimest, kes pole oma elu jooksul selle ameti esindajaga kokku puutunud. Seega

tõepoolest – oktoobrikuu on ka tähtis kuu ja asjalikke ning tegusaid õpetajaid, keda tunnustada, jagub Rakvere vallas nii valda, maakonda kui üleriigilisele tasemele.

Aasta õpetaja galal 2023 olid õpetaja Ave Ojasalu saatjaks tema poeg, kes on tunnustatud Näpi kooli noor õpetaja Addo Ojasalu.
FOTO: HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUM

Lääne-Virumaa aasta õpetaja galal tunnustatud Näpi kooli haridustöötajad Jutta Valvik, Addo Ojasalu ja Ave Ojasalu.
FOTO: AIN LIIVA

Tublidus ei tule tööta, osavus ei hooleta

Nii kinnitab eesti vanasõna. Kui sellele lisada Albert Einstein suuremat tsitaat „Suurim kunst õpetamise juures on äratada õpilases rõõmu loomingulisest enesväljendusest ja tarkusest.“ Ning Toomas Hendrik Ilvese poolt öeldu „Õpetaja on inimene, kes hoolsa aednikuna paneb iga päev tükikese oma mõistusest ja südamest noortele kaasa.“ Saame tulemuseks Näpi kooli ja Näpi kooli õpetajad, sest Näpi kool on jätkusuutlik tõhustatud ja erituge vajavate õpilaste põhikool ja nõustamiskeskus, kus töötavad just nimelt sellised hoolsad „aednikud“.

6. oktoobril tunnustas Lääne-Viru Omavalitsuste Liit (VIROL) Rehbinderi majas maakonna haridus- inimesi ning kuulutas välja 2023 Lääne-Virumaa aasta õpetajad ning teised

haridusvaldkonna tunnustused.

Sellel aastal esitati 14 erinevasse kategooriasse 118 nominatsiooni.

Meie vallast Näpi koolist pärjusid tunnustuse:

Aasta tugispetsialisti LAUREAADI tiitli pälvis **AVE OJASALU**.

Aasta noore õpetaja nominent on **ADDO OJASALU**.

Aasta õppeasutuse juhi kategoorias pälvis tunnustuse meie kooli õppejuht **JUTA VALVIK**.

Palju õnne ja rohkem tööõnne edaspidiseks! Koolipere tunneb end teie käe all hästi juhitud, targalt õpetatud ja südamest hoitud!

AASTA ÕPETAJA GALA 2023 Tartus, Vanemuise kontserdimajas

Näpi kooli eripedagoog, **AVE OJASALU** pälvis riikliku tunnustuse aasta tugispetsialisti kategoorias.

Aitäh, et oled õpetaja, kelle jaoks pole kunagi takistusi vaid on võimalused õppida, areneda ja lahendusi leida! Aitäh, et oled Näpi kooli väärtuste kandja!

Kinnituse sellele leiab haridus- ja teadusministeeriumi leheküljelt.

Ave on eripedagoog, kes teeb ja panustab rohkem HEV-lastest arengusse, kui tema töö seda nõuab. Ta on aktiivne ühiskonnaliige, kuuludes eri töörühmadesse ja omavalitsuse hariduskomisjoni.

Tema HEV-õpilaste õppetöö korraldamise põhimõte on, et laps ei peaks õppima üksinda – õpet tuleb korraldada paindlikult, sobivaid rühmi luues. See aitab kujundada sotsiaal-

seid oskusi ning on toonud edu – lapsed õpivad ja tegutsevad neile kõige paremini sobivas rühmas, kogevad edu ning on motiveeritud. Lapsevanemate tagasiside sellisele lähene- misele on väga positiivne.

Eripedagoogina testib ja vaatleb Ave kõiki kooli õpilasi, osaleb vajadusel arenguvestlustel, viib läbi ümarlaudu. Tema koordineerida on õppekavade koostamine ja individuaalse arengu jälgimise kaartide täitmine. Viimaste tarvis on ta loonud mit- tetraditsioonilise vormi, mida on kolleegidel lihtne täita ning mille toel saab koostada iseloomustusi. Seda vormi on ta jaganud ka teistele koolidele ning koolitustel.

Ave on kooli väärtuste kandja, kelle igapäevane tegevus ja pühendumine on eeskujuks nii õppijatele kui ka kolleegidele.

Ta on sõbralik, positiivse ellusuhtumisega, terava huumorimeelega, samas konkreetne ja lahendus- tele orienteeritud.

Ave kogemused õpetajana, tugispetsialistina ja eelnev töö Rajaleidjas on aidanud koolis kolme aastaga luua hästi toimiva HEV-lastest õpetamise ja toetamise süsteemi.

Aitäh, õpetaja Ave!

Aitäh, Näpi kool ja Näpi kooli õpetajad. Aitäh, et te olemas olete ja oma tööd südamega teete.

Kinnitas ju ka rebane „Väikeses printsis“, et saladus on väga lihtne: „Ainult südamega näed hästi. Kõige tähtsam on silmale nähtamatu.“

Ja teie olete selle saladuse enda jaoks igapäevatööks muutnud.

Ülevaate tegi
SIRJE REBANE

Tänavune kaugkütte- hooaeg algab mul- lusest ligi kolmandiku võrra madalamate hindadega

Suuresti tänu hakkepui- du hinnalangusele saab energiaettevõtte Adven kõigis kaugküttepiirkon- dades pakkuda tänavuse küttehooaja alguses kes- kmiselt ligikaudu kolman- diku võrra madalamaid hindu kui möödunud sü- gisel. Sõmeru aleviku soo- juse hinnad on võrreldes aastataguse hinnataseme- ga 18% madalamad.

„Eelmise kütteperioodi kõrged hinnad tõid hakke- puiduturule kõvasti pak- kumist juurde. Talv osutus aga prognoositust sooje- maks, varutud toorainet jäi müüjatel üle ja see võimaldas nüüd möödu- nud hooajast märgatavalt soodsamaid hakkepuidu tarnelepinguid saada.

Mõistagi ei ole pilt ka kütteperioodi lõpu- ni selge, hinnad võivad vastavalt turuolukorrale muutuda,“ kommentee- rib olukorda turul Adven Baltikumi äri juht Juhan Agurauja.

Adveni võrkudes kasu- tatakse põhikütusena hak- kepuitu keskmiselt 85% ning reservkütust 15% ulatuses. See, kui palju reservkütust ehk eelkõige maagaasi on vaja, sõltub konkreetse piirkonna tar- bimisest, katlamajast ja ka talvistest temperatuur- ridest.

Müügihinda arvesta- takse igakuiselt vastavalt tegelikele kuludele. Piir- hind on Konkurentsiameti poolt lubatud maksimaal- ne hind, kuid see ei võrdu automaatselt müügihin- naga.

Järgime alati põhimõ- tet, et kui meie muutuv- kulud vähenevad, milleks on eelkõige kütused ja elekter, siis korrigeerime allapoole ka kaugkütte müügihinda.

Peame läbipaistvust oma tegevuses, sealhulgas hinnakujunduses, väga oluliseks. Lisaks kont- rollib Konkurentsiamet seda, et hind vastaks vaid põhjendatud kuludele.

Klientide arvult Eesti suuremate kaugkütte- ettevõtete hulka kuuluv Adven pakub toasooja 16 vörgupiirkonnas üle Eesti.

Võimalus teha midagi olulist – hakka asendusõpetajaks!

KRISTI ARDEL,
MTÜ ASÕP

Iga päev vajavad Lääne-Virumaa koolid asendusõpetajaid erinevates õppeainetes. Just praegu on vaja näiteks kuu aega asendada klassiõpetajat, kes läheb eestikeelse õppe ülemineku koolitusele ja kaks nädalat bioloogiaõpetajat, kes murdis jalalu. Igaüks, kellel on kõrgharidus ja juhtimise või noortega töötamise kogemus, saab abiks olla.

Asendusõpetajate Programmi (ASÕP) liitutakse erinevatel põhjustel ning asendusõpetajate kogemused on väga inspireerivad. Alli Pertel, kes on varasemalt olnud täiskasvanute koolitaja, soovis uusi väljakutseid ja leidis, et suudab suunata ja toetada noori. „Asendusõpetajaks olemine on mulle andnud juurde enesekindlust, keeruliste olukordade lahendamise ja aja planeerimise oskust. Peale asendusperioodi novembris, tegi viimane kool mulle ettepaneku, et jätkasin oma klassiga juba õppeaasta lõpuni. Suure rõõmuga olin nõus, sest õpilased oma uudishimu ja särasilsusega olid mulle hinge pugenud,” rääkis Pertel.

Mäetaguse koolis asendusõpetajana töötanud, Maret Võrno soovib samuti minna asendusõpetajaks: „Asendamine avardab silmaringi ja võimaldab kogemustest ise õppida ja areneda. Kui ei proovi, siis ei saa kunagi teada, kas ja kuidas see võib elu rikastada!”

Koolide ja lasteaedade juhid tõdevad, et õpetajaid on raske leida, veel raskem on leida paindlikke asendajaid just siis, kui vajadus tekib.

WWW.ASENDUSOPETAJA.EE

Rakvere realkooli õppejuht, Kadri Vahula, lisas: „Hariduses on keerulised ajad. Õpetajate nappus tingib selle, et kool võib leida end olukorras, kus polegi kedagi mingi aine raames klassi ette saata.” Sellisel juhul kaasavad koolid Asendusõpetajate Programmi.

Lea Pilme, Rakvere põhikooli direktor, tõi välja: „Asendusõpetajate abiga on õpilastel olnud vaheldusrikkaid tunde ja nad on kohanud inspireerivaid uusi inimesi. Tänu ASÕPile on meil alati olemas keegi, kes saab vajadusel aidata.” Lääne-Virumaa koolide huvi asendusõpetajate vastu on jõudsalt kasvanud ja ASÕP ootab asendusõpetajateks uusi inimesi kõigis õppeainetes. ASÕPi tegevjuht, Gerli Neppi, rõhutab, et otsime kõrgharidusega inimesi, kes soovivad teha paindliku tööajaga tööd. „Meie asendusõpetajad on näiteks lapsehoolduspuhkusel emad, pensionil olevad õpetajad, kes soovivad väikese koormusega tunde anda, tippjuhid, kes soovivad kontakti noortega ja üliõpilastega,” lisas Neppi. Samas on asendusõpetaja ikkagi õpetaja, kes aitab õpilastel riiklikus õppekavas ettenähtud teadmisi ja oskusi õppida vastavalt koolist saadud juhistele.

Ootame väga huvilisi asendusõpetajaks, et koostada, et ära ei jääks ükski koolitund. Vaata lähemalt ja registreeru: www.asendusopetaja.ee

Tule asendusõpetajaks, sest iga eestikeelne tund loeb!

Asendusõpetaja Alli Pertel toob välja 5 head põhjust, miks ASÕPiga liituda:

- saad ise valida tööaja ja koha;
- arendad oma esinemis- ja läbirääkimisoskust;
- saad innustust õpilaste uudishimust ja säravatest silmadest;
- eduelamuse tunne;
- võimalus suunata noori.

Töötasu: ühe 45-minutilise asendustunni töötasu on 18,22 €/bruto koolis ja ühe 60-minutilise tunni tasu lasteaias on 14,57 €/bruto. Eestikeelse tunni asendustasu Ida-Virumaal on koolis 1,5 ja lasteaias 1,3 korda kõrgem.

Rakvere Valla Sõnumid

Rakvere vallavalitsus Kooli 2, SÕMERU Lääne-Virumaa
Tel 329 5944
vallavalitsus@rakverevald.ee
Toimetaja: Annika Aasa
tel 5665 8704

Kaaskirjutaja: Sirje Rebane
tel 517 5262
Materjale saab saata iga kuu **20. kuupäevaks** rakverevallasonumid@gmail.com
leht internetis: www.rakverevald.ee

Kõik ajalehes Rakvere Valla Sõnumid avaldatud artiklid, fotod jm materjal, on autoriõiguste seadusega kaitstud. Nende avaldamine ilma toimetuse nõusolekuta on keelatud. Artikleid tsiteerides või refereerides tuleb alati säilitada viide algallikale ja autorile.

5 võimalust, milles saan sind aidata

Sel korral teeme tutvust maanõunik Jaan Kangu-riga ja vaatame, mis tema töös on olulist ja milles saab ta sind aidata.

Maanõuniku põhilised töövaldkonnad on planeeringute koostamise menetluste ja maakorraldustoimingute läbiviimine. Nagu me kõik seame oma elus eesmärgi, siis eesmärgi peab seadma ka kohalik omavalitsus. Kohaliku elukeskkonna tuleviku, sh ruumilise arengu kavandamine on kohaliku omavalitsuse ülesanne. Elukeskkonda saab paremaks muuta kõikide füüsilise keskkonna ehk ruumi kasutajate koostöös, ennekõike sisuliselt põhjendatud ja tegelikult elluviidavate planeeringute alusel. Ruumiline planeerimine loob eeldused selleks, et tekiks hea elukeskkond, millest võidavad kõik osapooled - valla elanikud, vallas tegutsevad ettevõtjad ning valla külastajad.

Üldplaneering

Maanõunik korraldab uue Rakvere valla üldplaneeringu koostamist. Üldplaneering on kohalikul tasandil ruumilise arengu kavandamise peamine alusdokument, mille abil saab seada ja järgida pikaajalisi (enam kui 10-aastaseid) ruumilise arengu eesmärgi. Üldplaneeringu koostamisel kokkulepitud põhimõtted ja tingimused on aluseks kohaliku omavalitsuse edasise maakasutus- ja ehitustegevuse kavandamisel. Üldplaneering omakorda on

Maanõunik Jaan Kangur.

FOTO: ERAKOGU

aluseks detailplaneeringute koostamisele ja projekterimistingimuste andmisele, mis avalduvad lähiaastate ehitustegevuses.

Detailplaneering

Järgmise tööülesandena võiks välja tuua Rakvere vallas detailplaneeringute menetlusprotsessi läbiviimise ja planeeringutega seonduvate küsimuste lahendamise. Nii detailplaneering kui ka projekterimistingimused on eelkõige vahendid üldplaneeringu elluviimiseks. Detailplaneeringu koostamise kohustuse korral on detailplaneering ehitusprojekti koostamise alus. Igapäevaselt tuleb suhelda planeeringute menetluse käigus arendajatega, kes on siis kohalikud elanikud või ettevõtjad, riigiametitega, kes kontrollivad planeerimise vastavust seadustele ning planeeringu koostajatega. Siinkohal tuleb rõhutada, et ka kohalikud elanikud võivad osaleda planeerimisprotsessis ning kogu planeeringu protsessi jooksul on võimalik esitada

omapoolseid ettepanekuid ja vastuväiteid.

Maakorraldustoimingud

Lihtsate maakorraldustoimingute käigus toimub kinnisasjade (katastriüksuste) jagamine, liitmine, osade vahetamine, piiri muutmine. Valdavalt tuleb täna tegeleda kinnisasjade jagamisega ning kui tekib soov oma kinnisasi jagada, siis tuleb pöörduda vallavalitsuse poole, et selgitada katastriüksuse jagamise võimalusi, kas jagamise aluseks on maakorralduskava või on vaja koostada detailplaneering. Toimingu käigus kooskõlastame maakorralduskava ehk jagamise plaani ning määrame tekitavatele katastriüksustele aadressid ja sihtotstarbed.

Katastriüksuste sihtotstarvete muutmine

Kui tekib vajadus katastriüksuse sihtotstarbe muutmiseks, siis tuleb maaomanikul esitada vallavalitsusele vastavasisuline avaldus. Ehitisteta katastriüksustele sihtotstarbe määramisel lähtub vallavalitsus maa tegelikust kasutusest või kehtivatest

planeeringutest. Ehitist teeindivale katastriüksusele määratakse kogu ulatuses ehitise kasutamise otstarbest tulenev sihtotstarve ehitise tegeliku kasutuse, ehitusloa, ehitisteatise või kasutusloa alusel. Katastriüksuse muutmise otsustab vallavalitsus korraldusega ning seejärel esitame katastripidajale avalduse kande tegemiseks maakatastris.

Katastriüksuse aadressi muutmine

Väga tihti pöördutakse maanõuniku poole küsimusega, kas on võimalik maaüksuse nime muuta ja mida selleks teha tuleb. Katastriüksuse aadressi (nime) muutmiseks tuleb pöörduda avaldusega vallavalitsuse poole. Vallavalitsus määrab korraldusega katastriüksuse aadressi või nime ja seejärel sisestab aadressiandmed aadressiandmete infosüsteemi menetlusrakendusse. Pärast aadressi kinnitamist menetlusrakenduses registreeritakse aadress maakatastris ja seejärel kinnistusraamatus.

Mitte ainult 13 ja reede

SIIRI KOHVER
arendus- ja tervise-
edenduse nõunik

13. oktoobril, mis oli juhtumisi ka reede, toimus Sõmeru aleviku terviseraja inventari- ja teenindushoone ametlik avamispidu. Kuigi huvilistel oli võimalik hoonega tutvuda juba Maal elamise päeval ning ka maakonna spordijuhid käisid nädal varem suvel valminud hoonet uudistamas, siis ametlik lindilõikamine oli veel jäänud tegemata. Muutsime hoone garaažipoole suusabaasiks ja palusime külalistel jalga panna villased sokid. Toimus suusabaasi tantsupidu. Kutsusime avamisele ehitajad, terviseraja sõbrad ja viimasel paaril aastal terviserajal abiks käinud talgulistel - ikka selleks, et teha neile sügav kummardus ja öelda aitäh! Õhtu muusikalise poole eest kandsid hoolt Kaire Rapur ja DJ Mait-Sander, terviseraja sõbrad Sten-Eric ja Reijo võtsid külalistele

Sõmeru aleviku terviseraja inventari- ja teenindushoone.

FOTOD: JANEK SEIDELBERG

kingituseks kaasa sooja torusauna. Vallavanem avas suusabaasi mitte traditsioonilise lindilõikamisega, vaid hoone avamiseks tuli hakka-

ma saada suusasaagimisega. Inventari- ja teenindushoone esimesed joonised said paberile oktoobris 2021, hoone projekt valmis märtsis 2022. Järgnes ehitushanke läbiviimine ning oktoobris 2022 väljastati hoonete ehitusluba. Ehitustööd teostas OÜ Restaure ja omanikujärelevalvet Comment OÜ. Juunis 2023 sai hoone valmis. Ehituse kogumaksumus oli 437 503 eurot, millest Kultuuriministeerium toetas „Regionaal-

sete tervisespordikeskuste olme- ja teenindushoonete rajamise toetuse taotlusvoorst” ehitust 260 501 euroga.

Suusabaas on lume tulekuks valmis ning ootab suuri ja väikeseid terviseraja sõpru endale külla. Meie suur sõber ja isevalmistatud keldude võidusõidu kahekordne võitja Rasmus kinkis meile isegi seinale omavalmistatud kalendri – nii et nüüd on meil lume tulekul hea talve üle arvestust pidada. Lähiajal asume suusamajale/kelgumäele/ terviserajale otsima administraatorit. Kelgu ja suusamäele paigaldatakse talve

Hoone avati piduliku suusa läbisaagimisega.

alguseks ka tõstuk, mis muudab kelgutamise, tuubitamise ja lumelauasõidu veelgi lõbusamaks. Talve saabudes alustab hoones tööd Limpa Suusakool ning juba detsembri alguses toimub terviserajal Liikumisaastale pühendatud maakondlik talvine perepäev.

Kohtumiseni Sõmeru terviserajal!

Austades õpetajaid

5. oktoobril tähistati Sõmeru keskusehoones õpetajate päeva. Osalema oli kutsutud kogu personal nii koolidest kui lasteaedadest, valla noorsootöötajad ja raamatukoguhoidjad. Tiitlitega pärjati aasta õpetajaid ja noorsootöötaja. Liikumis-aasta puhul tunnustati ka liikumis- ja kehalise kasvatuse õpetajaid. Pidupäeva kõne pidas vallavanem, muusikalise poole eest hoolitses Maurizio D'Agapito, õhtut juhtis Margus Grosnõi ning õhtu lõpetas tort ja kohv.

Kes siis on Rakvere valla aasta õpetajad 2023 ning aasta noorsootöötaja?

UHTNA PÕHIKOOLI AASTA ÕPETAJA – PILLE MÄND

Ta rikastab mitmekülgset koolielu, viib läbi põnevaid ettevõtmisi nii klassitunnis kui ka kogu kooliperele – katsed, teaduspäevad, labor keldris. Ta koordineerib õpetajate õpiringi ning juhendab õpilasi ja nõustab õpetajaid loovtööde teemal. Lisaks kõigele jõuab ta tegeleda eneseharimisega füüsikaõpetajatele suunatud haridusprogrammis „Lae End“. 3. oktoobril pärjati ta maakonna Aasta Täiskasvanud Õppija laureaadi tiitliga.

SÕMERU PÕHIKOOLI AASTA ÕPETAJA – MERIKE SÕMERMAA

Kooli aasta õpetaja on ettevõtlik ja loominguiline, kelle südamega tehtud tööd iseloomustavad märksõnad

- ettevõtluspuhver, projektipäevade töötoad, ettevõtlusküla, õpetajate vahetus, Erasmus+ õpiränne, karjääri- ja ettevõtlusõpetus, koostöö ettevõtjatega, koolimaja seinad räägivad, ettevõtlusnädal ning palju muid tegevusi ja toimetusi, mis rikastavad koolipäevi.

NÄPI KOOLI AASTA ÕPETAJA – ANNELI MEIBAUM

Kooli hea haldjas ja eestvedaja. Väsimatu ideede genereerija ja teostaja. Tänuks ja hooliv kõigi ja kõige suhtes. Nõudlik enda ja teiste vastu. Kõik, mida Anneli teeb, on tehtud põhjalikkuse ja armastusega. On positiivse ja rõõmsameelse ellusuhtumisega ning suurepärase sõnaseadmise ja kujundamisoskusega päikeseinimene.

LASILA PÕHIKOOLI AASTA ÕPETAJA – EVE KANGUR

Laia silmaringiga loodusainete õpetaja. Ehitab oma tunnid üles põnevalt, mitmekesiselt ja õpilasi kaasavalt. Alati särav, rõõmsameelne ja hea huumoriga. Kolleegide jaoks on ta alati olemas ja aitab seal, kus saab. Lisaks õpetaja ametile on ta koolis ka õppejuht. Tema lemmik lauseks on: „Kui kuidagi ei saa, siis kuidagi ikka saab!“.

VELTSI LASTEAED-ALGKOOLI AASTA ÕPETAJA – MARGE TOMBACH

Andekas, musikaalne ja loominguiline. Kasutab tundides erinevaid õppemeetodeid

Rakvere valla aasta õpetajad ja liikumisõpetajad.

FOTO: SIIRI SAARMETS

ja -vahendeid. Tema juhendatud tunnid ja kontserdid on mitmekülgsed, huvitavad ja kaasahaaravad. Kaasab ja paneb tegutsema kõik lapsed. Imeline muusikaõpetaja!

SÕMERU LASTEAED PÄÄSUSILM AASTA ÕPETAJA – TIJU MÄHAR

Tema elutööks on olnud kõneraskustega laste õpetamine, lapsevanemate ja õpetajate nõustamine ning seda juba 46 aastat. Viimased 4 aastat on ta andnud hindamatu panuse Sõmeru lasteaias. Ta teeb oma tööd ülima põhjalikkuse ja suure südamega ning on tõeline laste sõber – heasoovlik, hooliv, soe ja sõbralik logopeed. Ta pälvib kiidusõnu ja tunnustust oma igapäevatööle nii kolleegidelt kui ka lapsevanematelt. Kolleegide sõnul on ta meeldiv kaaslane ka töövälistes ettevõtmistes, olgu see mistahes sportlik

tegevus, ühisüritused või väljasõidud loodusesse.

AASTA NOORSOOTÖÖTAJA – LILIAN LOIT

Tal on usalduslik kontakt noortega, lastevanematega ja kogukonnaga. Ta on sõbralik, kohusetundlik ja hea suhtleja ning on panustanud noorsootöösse aastaid. Ka uued tuuled – noortekeskuse vahetus – ei ole teda kõigutanud, vaid ta teeb oma tööd endiselt säravalt ja rõõmsalt ning on rohkelt panustanud erinevatesse tegevustesse – olgu selleks malevad, laagrid või mõned muud ettevõtmised.

Rakvere valla tublid liikumis- ja kehalise kasvatuse õpetajad!

KERSTI PIHT, liikumisõpetaja Sõmeru lasteaiast Pääsusilm. Tema tunnid on lasteaias kõige oodatud ja pakuvad vaheldusrikust ja mängulisi liikumistegevusi, kus õppimine käib

läbi mängu. Lisaväärtuseks on sportlike pereürituste korraldamine, personali liikumisharrastuste kujundamine ja lasteaias tervisemeeskonna töö juhtimine.

MAILY LAAGER, Uhtna põhikooli kehalise kasvatuse õpetaja on konkreetne, ääretult asjalik, pühendunud ning suure õpivõimega noor õpetaja!

MEELIS KARI, Veltsi lasteaed-algkooli kehalise kasvatuse õpetaja on tegus, kindlameelne, seltskondlik ja aktiivne!

Lasila põhikooli kehalise kasvatuse õpetajad: TIJU SÄBEL – korrektne, põhjalik, initsiatiivne ja naerusuine. MERJE KALLIP – energiline, rõõmsameelne, särav, huumorikas ja vitaalne. KRISTJAN SALUVEE – tasakaalukas, rahulik, mõistev ja arvestav. BEN LILLEOJA – hakkaja, toimekas ja energiline.

Kehalise kasvatuse õpetajad Sõmeru põhikoolist:

AILI PUNG – õpetaja, kel andeid ujumisest suusatarenemiseni ja kes liikumistundide kõrval ei jäta naljalt vahele ühtegi spordivõistlust ega tantsupidu. JOHAN UTT – entusiastlik käsipallitreener ja liikumise õpetaja, kes tihti hoiab kolleegide meeled erksad vahvate anekdootidega. KRISTEL VIIRA – sportlik klassiõpetaja, kes kõige muu kõrvalt jõuab eest vedada ka Liikuma Kutsuva Kooli tegevusi. KAIRI PEIL – liikumisharrastav klassiõpetaja, kes koolitunnis liidab tervikuks nii liikumise kui nutimaailma. ANDRES LILLEMÄGI – Näpi kooli kehalise kasvatuse õpetaja. Tõeline spordientusiast, kes on aktiivne lasteaias erinevatel võistlustel osaleja ja nende innustaja, aga ka kolleegide liikumisele utsitaja.

Palju õnne kõikidele õpetajatele! Edukat õppeaasta jätku!

Päevad täis lusti ja üllatusi Sõmeru lasteaias Pääsusilm

Mõmmikute ettelugemispäev. FOTO: PILLE KANGRO

Ettelugemine Uhtna lasetaias. FOTO: ANNIKA AASA

20. oktoobril alustas Mõmmikute rühm päeva teisiti. Nimelt oli ettelugemise päeva puhul kutsutud külla vallavanem Maido Nõlvak. Lastele tekitas see palju elevust ja vaheldust, sest vallavanem luges neile ette Eno Raua raamatut „Ninatark muna“. Naeru ja saginat jagus küllaga ning lustakas päev jätkus.

Ettelugemise ja kuulamise rõõmu jätkus ka Uhtna lasteaias lastele. Raamatukogu direktor Inge Pikkoja luges ette loo Eno Raua raamatust „Nii ja naa“ ning Uhtna kooli 3. klassi lapsed kandsid ette peatüki Sipsiku vallatutest seiklustest.

Mesimummude rühmas tähistati 6. oktoobril leivanädalat. Külaskas oli lapsevanem Renata Sepa, kes oma ametilt on Pätsi Sahvris pagar-kondiiter. Lapsed tutvusid leivategemisega ja erinevate jahudega ning iga laps sai meisterdada ka oma leivapätsi. Tegevus pakkus lastele väga suurt huvi ja põnevust.

Leivategu Mesimummude rühmas.

MARGIT KUKOR
õppealajuhataja

LASTE VANEMATE KOOL
14. NOVEMBER KELL 18:00

KRISTIINA ISAND-SAVINSKI

MEIE ELU JA SUHTEID MÕJUTAB IGAPÄEVANE LEIN - MIKS?

Lein on ehmav ja eemalolev sõna, mis igas inimeses tekitab omamoodi reaktsiooni: eemale tõmbuda, vaikida, kohmetuda... Leina seostatakse tavapäraselt surmaga, kuid tegelikult on ootamatult rohkem elusündmusi, mis käivitavad leinareaktsioone. Meie aju ja keha võivad need reaktsioonid käivitada näiteks kooli algus, mis muudab kogu pere elukorraldust; vanemate lahkumine, millega tuleb harjuda nii vanematel kui ka lastel; kolimine; lapse sünd, lemmikloomade kaotus, töökoha vahetus; vananemine, jne. Kuidas nende muutustega toime tulla? Mis see kardetud lein tegelikult on? Kuidas leinata? Kuidas leinajat toetada? Kas aeg parandab haavad? Kõigest sellest juba lähemalt kohtumisel.

Toimumiskoht:
Sõmeru Keskusehoone, kooli 2, Sõmeru

Üritus on tasuta

Oodatud on kõik lapsevanemad, tulevased lapsevanemad ja vanavanemad

Küsimuste korral võtke ühendust eneli.baumann@rakverevald.ee

Lääne Virumaa ATH tugirühm Näpi Koolis

Tugirühmas kohtuvad kord kuus vanemad, kelle lapsel on aktiivsus- ja tähelepanuhäire tunnused või on diagnoositud ATH. Kooselu ja suhtlemine ATH sümptomitega lastega võib olla keeruline ja ümbritsevatele (nii täiskasvanutele kui ka kaaslastele) küllaltki väsitav. Sageli tunnevad vanemad end süüdi, et ei saa oma lapsega hakkama.

Tugirühma kohtumistel kogetakse mõistmist, toetust ning saadakse uusi teadmisi. Osalemine rühmas on vabatahtlik ja võib piirduda ka ainult ühe korraga.

21. novembril algusega kell 18.00
Ootame lapsevanemaid vestlusringi teemal

AKTIIVSUS- JA TÄHELEPANUPROBLEEMIDEGA LAPS KODUS JA KOOLIS

Räägime kokkulepete sõlmimisest aktiivsus- ja tähelepanuhäirega lastega.

Kui tulete koos lapsega, siis palume eelnevalt registreerida meie kodulehel (lastehoiu korraldamiseks).
www.napi.edu.ee

NÄPI KOOL
Näpi tee 10

„Õppida ei ole hilja tõesti mitte kunagi, õpib laps ja õpib lill ja koer ja linnu munagi ...”

Tõsi ta on. Seda kinnitab ka aasta õppija 2023 statuut, mis ütleb: „Täiskasvanueas õppimine on muutumas iseenesestmõistetavaks ja üha enam inimesi asub uusi teadmisi omandama, et parandada oma elukvaliteeti. Õpiteele asumine pere ja töö kõrvalt nõuab head ajaplaneerimise oskust, pere ja lähedaste tuge ning tugevat motivatsiooni.”

Tunnustusi ja kiidusõnu täiskasvanud õppijatele jagati ka maakondlikul tasandil. Lääne-Virumaa aasta õppija on Pille Mänd ja eripreemiad said Hellika Semjonov, Tiina Malmberg, Stanislav Potšebõt, Tarvo Plotnik, Erika Hallik, Kerli Jaago.

Tänases loos jagan oma rõõmu ja positiivseid lugusid meie vallaga seotud tublidest ja toredatest täiskasvanud õppijatest.

Pille Mänd - Lääne-Virumaa aasta õppija ja Uhtna kooli aasta õpetaja 2023.

PILLE MÄND

Uhtna põhikooli õpetaja. Leidis motivatsiooni pöörata

lehekülg oma karjääriredelil. Oli juba omandatud doktori kraad ja töötas TÕS ja Helsingi ülikoolis. 2021–2023 osales Pille Noored Kooli programmis, mis valmistab ette õpetajaid ning haridusvaldkonna eestvedajaid. Lisaks taotles Pille 2022 sügisel Eesti Õpetajate Liidult õpetajakutse, esitades liidule nüüdisaegse õpikäsitluse alaseid teadmisi kajastava õpetaja portfoolio.

2022/23. õppeaastal koordineeris ja osales Pille Uhtna põhikooli õpetajate koolitusprogrammis: „Õppima õppimine”, mille eesmärk oli õpetajaid suunata teadlikumalt õpioskusi õpetama ja erinevaid õpistrateegiaid ka õpilastele teadlikuks harjumuseks muutma ning osales Keemia-õpetajate Liidu ning TalTech poolt korraldatud töötubades ning seminaridel.

TIINA MALMBERG

Kunagi nooruses omandas kutsekeskerihariduse müüja erialal, nüüd 2023. aasta jaanuaris omandas massööri 5. taseme kutse, olles läbinud Töötukassa kaudu massööri baaskursuse Eesti Massaaži- ja Teraapiakoolis.

Tiina „õpirännakust” tegi kokkuvõtte tema tütar Kadri.

„Ei ole vist lihtne teha kardinaalset kannapööret oma elus kui oled 50-aastane. Sellises vanuses oled elu jooksul omandanud tohutul hulgal kogemusi ja teadmisi ning korraaks kogu senine elu nii õelda pausile panna ning

Aasta õppija eripreemia pälviv Tiina Malmberg. FOTO: AIN LIIVA

kõrvalt vaadata, kas see on ikka see, mida tõesti lõpuni teha tahan, ei ole kerge. Nägime perega kõrvalt, et emal oli tõeline väljakutse võtta oma elu enda kätte ning muuta seda, millega ta rahul ei olnud. Ometi sai ta sellega suurepäraselt hakkama ja seetõttu on ta suureks eeskujuks meile ja paljudele teistele. Meie ema õppimine on talle kaasa toonud tahte inimesi aidata ja nendega suhelda. Samuti enesekindlust. Nüüd kiirgab temast taas elurõõmu ja positiivsust. Vähem tähtsad ei ole ka uued kontaktid, kogemused ning teadmised ja oskused hoopis teisest valdkonnast.”

STANISLAV POTŠEBÕT

Tema teekonnast täiskasvanud õppija radadel annab ülevaate Rakvere ametikool.

„Stanislav on tagasihoidlik ja vaikne noor mees, kes on erinevatel põhjustel otsinud kohta oma elus. Viimaks töid

otsingud ta Rakvere ametikooli mittetatsionaarsesse õppesse, et saada gümnaasiumiharidus ning jätkata õpinguid ülikoolis. Stanislav oli üks meeskonnaliige kooli esinduses Sloveenias, Erasmus+ projekti raames. Projektis osalemise üks eesmärke oli Stanislavil sulanduda paremini gruppi, tulla toime meeskonnas, kus on võõrad inimesed ning arendada inglise keelt. Stanislav tuli oma seatud eesmärkidega suurepäraselt toime, oli arvestatav meeskonnaliige, mõnus kambajõmm ja hea reisiseltsiline.

Stanislavi töökaaslased iseloomustavad oma kolleegi nii: Stanislav on suure südamega, kaasamõtteleja, lahendus pakkuv ja väga kohusetundlik noormees. Lisaks sellele ka tähelepanuväärse empaatiavõimega. Stanislav on oma pingutustes nii tubli, et lõpetas Rakvere ametikooli mittetatsionaarses õppes 12. klassi kuldmedaliga.”

Aasta õppija eripreemia Stanislav Potšebõt. FOTO: AIN LIIVA

Aasta õppija eriauhinna sai Tarvo Plotnik.

AIN LIIVA FOTO AASTAST 2021

TARVO PLOTNIK

Kõige täpsemini iseloomustab Uhtna raamatukogu direktori Inge Pikkoja sõnul Tarvot lause: MEES NAGU ORKESTER, nagu mandoliiniorkester. Aga mitte ainult. Loonud aastaid tagasi oma ettevõtte Aiastiil OÜ, annab ta tööd teistele. Tarvo pole jäänud loorberitele puhkama vaid täiendab ennast pidevalt, et elu oleks huvitavam ning on iga kell väljakutseteks valmis. Õpihimulisena saab ta suurepäraselt hakkama erinevates valdkondades: mandoliiniorkestri loomine ja selle tegevuse korraldamine, jahiselts, kooli hoolekogu, vallavalikogu ning Kaitseliidu tegemised. Samas leiab ta aega oma perele ja kaunile kodule, mis on rajatud esivanemate talumaadele. Tarvot tundvad inimesed kinnitavad, et ta

teeb kõiki asju huviga kogeda ja avastada midagi uut.

Enda õpiteoga on Tarvo eeskujuks oma sõpruskonnas. Kõrvaltvaatajale on märgata, et õppimine on andnud talle kindlustunnet. Tänu õppimisele Jäeneda koolis on tal oma ettevõtte. Käimasolevad puutöö õpingud annavad samuti võimaluse laiendada oma tegevusvaldkonda. Õppimine Kaitseliidu koolis on andnud talle võimaluse teha karjääri enda põhitööst sootuks erineval alal. Tööandjana tööd planeerides on ta suutnud ühildada ettevõtte tegemised ja väljakutsed Kaitseliidus.

Tarvo on oma tegevusega Kaitseliidus tähelepanu pälvinud ning on olnud 2021 nominent aasta kaitseliitlase tiitlile. Tegemiste eest vallas on teda korduvalt tunnustust tänuplaadiga „Hea tegu”.

Edu ja teguderohket tulevikku kõikidele õppijatele. Kiidusõnad ja tänu ka märkajatele ja toetajatele. Aitäh teile, Tea Järvis, Kadri Malmberg, Meeli Veia ja Inge Pikkoja.

„Õppida ei ole hilja, mis sealt pikalt aasida!

Ja on hea, kui kannab vilja siiski ka fantaasiat!”

Ning fantaasiat meie õppijatel õnneks jagub. Samuti ka soovi ja järjekindlust unistuste elluviimiseks.

Erinevate infokildude põhjal tegi kokkuvõtte

SIRJE REBANE

Trotsides tuult ja vihma

SIIRI KOHVER
arendus- ja tervise-
edenduse nõunik

Septembrikuu viimane päev tõi taas kokku kõik „Kirju liblika sügis 2023” seiklushimulised orienteerujad. Sellel korral oli ettevõtmine väljakutseks nii korraldajatele kui ka osalejatele, sest vallutasime Kõrgemäe kanti. Maastik oli keeruline – läbi tuli vantsida pikast rohust, murda ennast läbi võsa vahelt ja matkata mäest üles ning alla. Lisaks ei hellitanud osalejaid ka ilm - kui stardi alguses oli tegemist kerge vihmasabinaga, siis juba südapäeval kallas nagu oavarrest ja tuul lisas omalt poolt vihmale hoogu juurde. See aga ei heidutanud rajal olnud võistlejaid – kõik tulid tagasi päikesepaiste saatel ja naerusuiselt. Ka kontrollpunktide tegijad trotsisid vihma ja tuult. Me-

Näpi kooli kontrollpunkt.

FOTO: SIIRI KOHVER

hitatud kontrollpunktides ootasid seiklejaid erinevate ülesannetega Näpi kool, Rakvere vallavalitsus, Naiskodukaitse, Statistikaamet, Päästeamet, Politsei- ja Piirivalveamet, Punane Rist.

Osalejad said ennast proovile panna omavahealise kommunikatsiooniga, vallaametnike äratundmisega, prügi sorteerimisega, metsas ellujäämise algtöödede meelde tuletamisega, kriisideks valmisoleku kontrolliga jne. Kontrollpunktide pakkusid väljakutseid nii suurtele kui väikestele. Kõige vingemad olid sellel

korral naiskodukaitsjad, kelle kontrollpunkt asus täiesti lagedal alal ning neil puudus igasugune varjualune või varjumise võimalus. Tõelised naised!

Osales 29 võistkonda ning üle 100 eri vanuses osaleja. Kui algselt oli planeeritud võistlus kahes klassis: sportklass ja pereklass, siis sellel aastal kahjuks sportklassi julgeid registreerujaid ei olnud. Seega andsime välja 6 auhinnalist kohta pereklassis.

I koht kuulus võistkonnale Viljandi maantee, II koht võistkonnale Salu ja au-

värne III koht võistkonnale Kiis. Tulemused on leitavad berrymur.ee koduleheküljelt.

Lisaks andis Päästeamet eriauhinnana välja kaks lauamängude komplekti noorkotkastele, kes olid võistlusele tulnud eriti suure koosseisuga ning näitasid kontrollpunktides oma osavust.

Suur tänu kõigile osalejatele – rõõm on üritusi korraldada, kui on osalejaid! Sügav kummardus kontrollpunktide tegijatele, kes laupäeval päeval olid nõus välja tulema ning oma organisatsiooni sõnumit edastama ja ürituse õnnestumisse panustama. Aitäh MTÜ Berrymur ja Toivo Murakas, et valmistad ette seiklusliku orienteerumisraja ja aitate üritust igal aastal korraldada. Aitäh meeskond, et olete varavalgest hilisõhtuni rakkes ja ütlete alati, et kka saab. Kohtume juba järgmisel sügisel „Kirju liblika sügis 2024”.

FOTO: SIIRI KOHVER

Heategijad töid päikese välja

Pühapäeval, 15. oktoobril toimus Sõmeru terviserajal järjekordne Heategevuslik kõrvitsaralli, kus heategijatel tuli Tallinna loomaaeda heategevuseks saadetava kõrvitsaga/juurviljaga läbida terviserajal 1,5 km pikkune distants ning võistkond võis olla kuni kolme liikmeline. Noorim raja läbija oli 3-nädalane ning vanim 70+. Seekord oli võistlejaid lausa Austraaliast ja Saksamaalt. Stardihetkest saatis osalejaid päike ning ka tuul vaigis parimate tunnustamise ajaks. Auväärse kolmanda koha saavutas ajaga 15.57 võistkond Roheline Karu, kuhu kuulusid Sõmeru noortekeskuse tublid noored. Teisele kohale jooksis ennast ajaga 15:06 samuti noortekeskuse võistkond Lilleke. Esikoha napsas kindlat võitu jahtima tulnud võistkond nimega Gaver Hobune, koosseisus Maire ja Hanna Loreen, võiduajaga 9:54.

Kõrvitsad ja juurvildad ning Uhtna põhikooli koolipere kogutud tammetõrud jõudsid 20. oktoobril ilusasti Tallinna loomaaeda, kus 28. oktoobril toimus suur kõrvitsapidu. Suur tänu kõigile heategijatele. Kohtume juba järgmisel aastal!

SIIRI KOHVER

Inspiratsiooniõhtu tõi taas kokku

SIIRI KOHVER
arendus- ja tervise-
edenduse nõunik

17. oktoobril toimus viies Rakvere valla ettevõtjate inspiratsiooniõhtu. Kohtumise alguses külastati Arkna külas asuvat metsatreilerite ja -tõstukite valmistamisega tegelevat ettevõtet OÜ Lisako (BMF). Margus Kerm ja Ergo Saar tutvustasid ettevõtte ajalugu ja tulevikuvisioni, tootmisprotsessi ning viisid külla tulnud ettevõtjad tehasesse ringkäigule. Kohtumise teises pooles jätkati kommunikatsioonitreener Raul Rebase koolitusega „Hirmust eduni“. Kuidas rääkida oma lugu? Selgus, et „Oma lugu“ on väärtuste süsteem, millele kogu ettevõtmine ja kommunikatsioon toetub. See loob imago ehk mida teised sinust selja taga räägivad, kujundab sõnumid ning valib strateegia – kes, kus ja kuidas räägib. Võitlus

Külas BMFil.

FOTO: SIIRI KOHVER

imago eest on võitlus elu eest, sest see määrab ära positsiooni ja eduvõimalused konkurentide seas. Saime kõrvalseisja vaate Rakvere valla imagole ja kommunikatsioonile ning julgustavad sõnad valla ettevõtjatele enda aktiivseks turundamiseks ning „oma loo“ rääkimiseks.

Täname kõiki osalejaid ja võõrustajaid ning kohtume juba kuuendal inspiratsiooniõhtul.

Raul Rebase autogramme jagamas.

FOTO: SIIRI KOHVER

Õnne vitamiin eakatele

SIIRI SAARMETS
kultuurinõunik

13. oktoobril toimus Sõmeru keskusehoones eakate ja erivajadustega inimeste perepäev, kus peale vallavanem Maido Nõlvaku tervitust jagas Riigikogu liige ja perearst Karmen Joller teadmisi vitamiinidest, vaktsineerimisest ja vastas kuulajate küsimustele. Päeva lõpetuseks astusid publiku ette rahvamuusikutest doktorid Martin Müller ja Asso Int ning jagasid kõigile muusika vaktsiini ja õnne vitamiini. Kõiki eakaid ootame taas Sõmerule 7. detsembril kell 12, kui toimub valla eakate jõulupidu.

Karmen Joller kuulajatele tarkuseteri jagamas.

Rahvamuusikud Martin Müller ja Asso Int.

FOTOD: SIIRI SAARMETS

Et ka varjupaiga loomadel

oleks pühade ajal toidulaud kaetud, kutsu

Sõmeru raamatukogu kõiki loomasõpru

tegema head Rakvere Koduloomade

Varjupaiga kassidele ja koertele. Oodatud on

konserveid ja kuivtoitu. Väga on vaja tekke.

Annetused palun tuua Sõmeru raamatukokku

16.detsembriks.

Aitame viia jõulutunde ka loomadeni!

Pildikesi sügisest Veltsist

Õpetajatepäeva õpetajad.

Septembrikuu 27. päeval toimus viie aastase vaheaja järel taas Aaspere-Haljala jooks. Veltsi lasteade-alkkooli õpilased on sellel jooksuvõistlusel aastaid osalenud ja suurepäraseid tulemusi saavutanud.

1.–2. klassi õpilased võistlesid 1 km distantsil. 1. koha tõi koju Kendro Parthal ja 4. kohale jooksis Frederik Saapar.

3.–4. klassi õpilased pidid läbima 3 km.

Tüdrukute arvestuses jooksis hõbemedalile Eleonora Rikolas. 4. koha saavutas Emili Baumann ja 5. koha Emma Portia Tinnuri. Poiste arvestuses tegi tubli tulemuse ja sai võistluses 5. koha Robert Sulg.

Oktoobrikuu 5. päeval juhustisid kõiki lasteaja ja kooli

Frederik ja Kendro.

tegemisi lapsed, võttes oma ülesandeid täie tõsidusega. Päriseõpetajad aga lisasid päevale vürtsi

Robert ja Eleonora.

ning võitsid, nagu ikka, veelgi kindlamalt tee laste südamesse. Tõde on, et

Õpetaja on olla PUNK.

Võidukad Emma Portia ja Emili.

väikese maakooli õpetaja on olla PUNK.

Tekst ja fotod MARGIT KAARE

RAAMATU-UUDISED

Sõmeru raamatukogu direktor Ene Tamm soovitab

Heiki Pärdi

„MAA JA LINNA VAHEL. EESTI ALEVITE LUGU.“

Pärdi sõnul tekkis uueaegse kultuuri uurimisel mulje, et alevid, mis oma asendilt paiknevad kusagil maa ja linna vahel, on huvitavad, aga ega neist midagi suurt teada pole. Nii see raamat sündiski. Raamatu põhitähelepanu keskendub alevielule 20. sajandi esimesel poolel, puudutades põgusalt ka Nõukogude aja algul toimunud muutusi. Esimeses peatükis tuleb juttu Eesti alevite kujunemise loost, nende sotsiaalsest, majanduslikust ja kultuurilisest taustast. Raamatu pealkirigi viitab alevite kahetisele olemusele, milles leidub küll jooni nii maale iseloomulikust külaelust, ent alevi vaimsed ja ainelised sihid olid suunatud linna poole. Sellest tulenes ka alevite unistus saada kunagi linnaks.

Alevite algusel ja tekkimisel on pikk ajalugu. Otsustavalt mõjutas alevit Liivi sõda 1558–1583, mille käigus enamus neist hävis. Uuesti ilmusid alevit Eesti kaardile 19. sajandi lõpupoole. Alevite oitseaeg Eestis kestis 19. sajandi lõpust kuni Teise maailmasõjani, paljud said neist aastatel 1920–1930 linnadeks.

Raamatut saab lugeda kui teatmeteost, ajalooramatut, aga ka kui põnevusjuttu me enda kujunemisest. Raamatut saab sirvida ka kui pildialbumist, sest Andres Tali raamatukujundus laseb seda hästi teha.

Lapsed võivad rõõmustada, sest nende üks lemmikkirjanik Ilmar Tomusk on just valmis kirjutanud kaks uut raamatut.

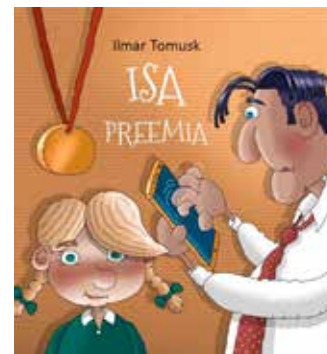
Ilmar Tomusk „UKS“

Raamat jutustab kuenda klassi poisist Margusest ehk Mäksist. Ta on piitspeenike ning peajagu pikem ka seitsmendikese ja kaheksandikese. Suured poisid on Mäksi juba aastaid kiusanud ja mõnitanud. Ühel päeval põgeneb poiss järjekordselt kiusajate eest ning satub metsatukka, kus avastab kummalise maha jäetud maja. Juba esimene sisene majja lükkab käima müstiliste sündmuste ahela. Mängu sekkub ka sporditüdruk Sirlu, keda uues koolis tema kasvu pärast norima hakatakse. Mis saab edasi, seda loe juba raamatust.

Ilmar Tomusk „ISA PREMIA“

Tore lugemine koolieelikele väikesest uudishimulikkust tüdrukust Laurast, kes tahab isalt igasuguseid küsimusi küsida. Kahjuks pole isal kunagi vastamiseks aega - päeval on ta tööl, õhtul väsinud ja soovib vaid oma telefonis nutimängu mängida. Mis saab aga siis, kui isa oma nutitelefoni tööle unustab?

29. septembril avanes Rakvere valla eakate grupil EVI võimalus külastada ERRi telesaate „Eesti mäng“ salvestamist. Nägime kahe saate tegemist ning saime kaasa mõelda küsimustele, mille kallal osalised nuputasid. Põnev oli telemaja koridorides ringi vaadata ja näha, kuidas sünnib üks mälu mängu saade. 24. novembril on kõigil võimalus telekast vaadata saadet, kus meie osalesime. Aitäh ERRile võimaluse eest kiigata teletegemise telgitagustesse!

3. detsembril kell 17.00
Sõmeru keskusehoones

Esimese adventiküünla süütamine

Kaasa teevad
Uhtna Naiskoor ja
Viru – Nigula Segakoor

Ootame kõiki kuulama!

ÄRA PASSIKODUS, VAID TULE NOORTEKASSE

UBJA NOORTEKESKUS

kolmapäeval kell 16.30 kaks korda kuus tehnoloogia huviring MTÜ Sõmeru Start läbiviimisel. Ubja noortekeskuse tegevus toimub nädala plaani põhimõttel, millega saab tutvuda Facebooki lehel Ubja Noortekeskus.

UHTNA NOORTEKESKUS

kolmapäeval kell 17.30–19.00 liikumisring Mart Laidroo juhendamisel. Iga nädalaselt on võimalik midagi põnevat meisterdada. Tegevustega saab tutvuda Facebooki lehel Uhtna noortekeskus.

VAEKÜLA NOORTEKESKUS

reedel kell 16 üle nädala tehnoloogia huviring MTÜ Sõmeru Start läbiviimisel ja kodundusring. Tegevustega saab tutvuda Facebooki lehel Vaeküla Noortekeskus.

LEPNA NOORTEKESKUS

teisipäeval kell 16 kaks korda kuus tehnoloogia huviring MTÜ Sõmeru Start läbiviimisel. neljapäeval kell 16 üle nädala loovusring või köögivõlvurite tegevused. Iga päev on noortel võimalus kindlalt riulil kasutada erinevaid vahendeid ja oma loomingulisus proovile panna või teostada mõni oma idee. Toimuvad ka noorelt noorele õpitoad. Tegevustega saab tutvuda Facebooki lehel Lepna Noortekeskus.

SÕMERU NOORTEKESKUS

esmaspäeval kell 16 üks kord kuus kunstiring Mari-Riina Mölder juhendamisel. esmaspäeval kell 17–18 noortele õhkrelva sportlaskmise treening Sigmar Sihveri juhendamisel. teisipäeval kell 15.30 maadlustreng Valeri Pormanni juhendamisel. teisipäeval kell 17 kokandusring Rita Mölder juhendamisel. kolmapäeval kell 15.30 maadlustreng Valeri Pormanni juhendamisel. neljapäeval kell 17–18 noortele õhkrelva sportlaskmise treening.

Noortekeskus on koht, kuhu on oodatud oma vaba aega veetma kõik noored. Kus on võimalus

hobases ja turvalises keskkonnas suhelda sõpradega, mängida erinevaid populaarseid mänge, hankida vajalikku infot ning vajadusel saada abi ja nõu noorsootöötajalt. Noortekeskuses saab sisustada oma vaba aega endale meelepärastele viisil, võtta osa avatud huviringist või muudest organiseeritud tegevustest. Et meie tegevused oleksid noorte vajadustest ja huvidest lähtuvad, siis on väga oodatud noorte endi soovid ja ideed, mida noorsootöötaja abiga ellu viia. Selleks võib olla üritus, väljasõit, töötuba, teemapäev või hoopis midagi enneolematut.

Vallavalitsuses otsustati

4. oktoobril

- Lubada OÜI Otoroz võõrandada Uhtna alevikus asuv Lin-nukaare tn 1, 3, 5, 7 ja 9 kinnistut koormav hoonestusõigus tingimusel, et hoonestusõiguse omandaja võtab üle kõik kinnistuomaniku ja hoonestusõiguse võõrandaja vahel sõl-mitud võlaõiguslikud kokkulepped ning selle kohta tehakse kanne kinnistusraamatusse.
- Seada tasuta ja tähtajatu sundvaldus Elektrilevi OÜ kasuks Arkna külas Jõekalda tee 15 ja 19 asuva kinnistu koorma-miseks. Sundvaldus seatakse maakaabelliini ja jaotuskapi rajamiseks. Seada tasuta ja tähtajatu sundvaldus Elektrilevi OÜ kasuks Arkna külas asuvatele järgmistele Rakvere valla omandis olevatele kinnisasjadele: Puhasti tee katastriüksus; Jõekalda tee T1 kinnistu; Jõekalda tee T2.
- Seada tähtajatu sundvaldus Elektrilevi kasuks Uhtna alevikus asuvate Rakvere valla omandis olevate järgmiste kinnistute koormamiseks sundvaldusega: Kitseküla tänav L1, Linnukaare tänav.
- Anda projekteerimistingimused abihoone projekteerimi-seks Männialuse kinnistul Aresis.
- Anda ehitusluba tuletõrjerveehoidla rajamiseks Reili kinnis-tule Levalas.
- Kooskõlastada puurkaevu rajamine Sõmeru alevikus asu-vale Astri põik 7 kinnistule.
- Kiita heaks taotleja veesüsteemide valdkonna toetuse kasutamise aruandes esitatud kulud summas 5822 eurot (toetus summas 3900,74 eurot ning omaosalus 1921,26 eurot) ning, tasuta töö teostaja H.T.R OÜle toetussumma 1921,26 eurot.
- Nõustuda Uhtna alevikus Saeveski tn 1 katastriüksuse jagamisega vastavalt maakorralduskavale ning määrata moodustatavate katastriüksuste lähiaadressid ja sihtots-tarbed alljärgnevalt: Saeveski tn 1 ja 1a katastriüksused sihtotstarbega tootmismaad.
- Võtta vastu Taaravainu külas Mäe ja Anne kinnistute de-tailplaneering.

11. oktoobril

- Arvata Uhtna põhikooli hoolekogu koosseisust välja lap-sevanemate esindaja Katre Haasma, õppenõukogu esindaja

Sirje Rebane ja õpilasesinduse esindaja Kaisa Helena Jalak ning nimetada uued liikmed. Kinnitada Uhtna põhikooli hoolekogu koosseis järgmiselt: Monica Jaanimets - kooli pidaja esindaja; Tarvo Plotnik - kooli toetava organisatsiooni esindaja; Merle Maimjärv-Mirka - õppenõukogu esindaja; Delisa Rumm - õpilasesinduse esindaja; Jaana Malmberg - vilistlaste esindaja; Liggi Namm - lastevanemate esindaja; Marko Vahesalu - lastevanemate esindaja; Kairi Lusti - las-tevanemate esindaja.

• Mitte nõustuda Näpi alevikus Näpi tee 3 katastriüksuse riigiomandisse jätmisega. Esitada Maa-ametile taotlus ka-tastriüksuse munitsipaalomandisse andmiseks. Vallavalitsus tõendab, et maaüksuste kohta ei ole esitatud maa ostuees-õigusega erastamise ega tagastamise avaldusi.

• Algatada Arkna külas Rehe tee 6 kinnistu detailplaneeringu koostamine.

• Anda ehituslood: Ojakalda tee veetorustiku rajamiseks asukohaga Ojakalda tee, Ojakalda tee 1, 2, 3, 4, 5 ja 6 Paatna külas; elektrienergia salvestusjaama rajamiseks Tööstuse tn 7a kinnistule Sõmerul; kanalisatsioonitorustiku rajamiseks Pagusoo tn 6 ja Pagusoo tänav L1 Ussimäel.

• Anda projekteerimistingimused: üksikelamute projektee-rimiseks Murumetsa, Kaarli, Vana-Murusepa ja Hõbemetsa kinnistutele Muru külas.

18. oktoobril

• Eraldada MTÜle Vahva Vaeküla projekti „Vaeküla külakes-kuse turvaliseks kasutamiseks evakuaatsioonitrep-i paigalda-mine“ omafinantseeringu katmiseks toetust summas 626,32 eurot.

• Kinnitada Sõmeru raamatukogu kustutusakt ja kustutada aegunud, lagunenud ja kadunud teavikuid (661 eksempla-riteavikuid ja 2 lauamängu) kokku 4317,92 euro väärtuses. Kinnitada Sõmeru raamatukogu Lepna haruraamatukogu kustutusakt ja kustutada aegunud ja lagunenud teavikuid (363 eksemplari teavikuid ja 1 lauamäng) kokku 1735,30 euro väärtuses. Kinnitada Uhtna raamatukogu kustutusaktid ja kustutada lagunenud ja aegunud teavikud (551 eksem-p-lari) kokku 2549,08 euro väärtuses.

• Määrata Tõrremäe külas asuva Papiniidu katastriüksuse sihtotstarbeks tootmismaa 90 % ja maatulundusmaa 10 %.

• Nõustuda Päide külas Metsavahi katastriüksuse jagamisega vastavalt maakorralduskavale, määrata moodustatavatele katastriüksustele lähiaadressid ja sihtotstarbed: Metsava-hi katastriüksus sihtotstarbega maatulundusmaa ja Lõksi katastriüksus elamumaa.

• Nõustuda Päide külas Metsavahi katastriüksuse jagamisega vastavalt maakorralduskavale, määrata moodustatavatele katastriüksustele lähiaadressid ja sihtotstarbed: Metsavahi ja Männi katastriüksused sihtotstarbega maatulundusmaad.

• Nõustuda Varudi-Vanakülas Kannu katastriüksuse jaga-misega vastavalt maakorralduskavale, määrata moodusta-tavatele katastriüksustele lähiaadressid ja sihtotstarbed: Kannu, Metsatee ja Metsise katastriüksused sihtotstarbega maatulundusmaad.

• Määrata Ussimäe külas asuva Kibeda katastriüksuse uueks lähiaadressiks Ussimäe küla, Lillemetsa.

• Määrata Roodevälja külas Roo tn 15a katastriüksuse ja Arkna tee 26c katastriüksuse piiride muutmisel tekkivatele katastriüksustele lähiaadressid ja sihtotstarbed: Roo tn 15a sihtotstarbega transpordimaa (pindalaga ca 1271 m²); Roo tn 17a elamumaa (ca 1719 m²); Arkna tee 26c sihtotstarbega maa (ca 9466 m²); Arkna tee J4 transpordimaa (ca 54 m²).

• Anda ehituslood: tootmishoone laiendamiseks Raua tn 3 Sõmerul; 300 kW päikeseelektrijaama rajamiseks Aru-Lõuna paekarjäär kinnistul Andjas; päikesepargi rajamiseks Prant-suse kinnistul Kohala-Eeskülas.

• Anda kasutuslood: puistesöödahoidlale Farmitee kinnistul ja Söödahoidla kinnistul Kohalas; lüpsilaudale Suurfarmi kinnistul Kohalas; vedelgaasipaigaldisele pesula gaasiga varustamise tarbeks ning vedelgaasipaigaldisele viineriliini gaasiga varustamise tarbeks Rakvere lihakombinaadi kin-nistul Roodeväljal; päikeseelektrijaamale Ranna kinnistul Rahklas.

• Toetada õpilase osalemist rahvusvahelisel jalgpalliturniiril Ateitis Cup 2023 summaga 100 eurot.

• Eraldada reservfondist Lasila põhikooli küttesüsteemi remondiks 2750 eurot ja Sõmeru noortekeskusele uue kerise soetamiseks 959 eurot.

Vallavolikogus otsustati

27. septembril

- Lubada vallavalitsusel võõrandada kirjaliku enampakkumi-se teel kaks hoonestamata elamumaa kinnistut aadressidega Aasa tn 4 ja 6 Sõmerul, alghindadega 20 000 ja 22 000. (Täp-sema info enampakkumise kohta leiab valla veebilehelt).
- Võtta vastu määrus nr 1/2/30 „Rakvere valla arengukava 2019–2035, Rakvere valla teede arengukava 2019–2035 ja eelarvestrateegia 2024–2027“.
- Võtta vastu määrus nr 1-2/31 „Erateede avalikuks kasuta-miseks määramise kord“.
- Võtta vastu määrus nr 1-2/32 „Rakvere valla kaasava eel-arve menetlemise kord“.

Seoses Rakvere valla jäätmekava muutmisega on päevakorda kerkinud avalike pakendikonteineri-te sihipärase kasutamise teema ning eramajadele pakendikotiteenuse võimaldamine valla suuremates asulates. Korterühistutel tekiks võimalus paigaldada endale oma pakendikonteiner.

Tulenevalt eelnevast **ootame Rakvere valla koda-nikke kaasa rääkima** ning oma arvamust avaldama pakendi tekkekohal kogumise ja osaliselt avalike kon-teinerite kaotamise osas. Samuti ootame korterühis-tute tagasisidet soovist paigaldada oma kortermaja juurde enda pakendikonteiner. Pakendikonteineri rentimise korral lisanduks korterühistutel renditasu. Pakendikotiteenus eramajadele on tasuta.

Kohaliku omavalitsuse jäätmekava koostatakse kuni viieks aastaks, seega uuele süsteemile ülemineku võimaluse korral toimuks see sujuvalt rahulikus tempos. Lisainfot saab vallavalitsuse keskkonnakait-sespetsialistilt Sandra Schmidtilt.

Ootame teie mõtteid ja arvamusi kuni 24. novembrini.

Arvamust saab avaldada kirjutades e-posti aadres-sile sandra.schmidt@rakverevald.ee või helistades telefonil 5193 1280.

Rakvere valda suunduvatel riigiteedel hakkavad lume- ja jäätõrjet tegema uudse tehnoloogiaga hooldusautod

Alates oktoobrist hool-dab ka järgmised viis aastat Lääne-Virumaa riigiteid taristuettevõtte Verston. Sel-leks, et pakkuda maakonna 1215 kilomeetril kvaliteet-set lume- ja jäätõrjet ning vähendada teede hooldami-sega tekkivat CO₂ emissioo-ni, soetas ettevõtte Rakvere piirkonnakeskusesse 9 kõige moodsama erivarustusega keskkonnasäästlikku baa-sautot.

Verston hooldas Lääne-Virumaa riigiteid ka eel-neval viiel aastal. Uue han-kelepingu maksumus on 2,83 miljonit eurot ning see hõlmab ka paari tee korras hoidmist Ida-Virumaal. Vers-toni ülesandeks on nüüd hoida korras ligi 39% riigile kuuluvatest maanteedest 6514 kilomeetril. Ettevõt-te kõikide hoolduslepin-gute kogumaksumus on 75,4 miljonit eurot.

Verstoni jaoks on oktoob-ris algava uue talihoolde perioodi üheks oluliseks märksõnaks keskkonnahoid. „Eesti suurima riigiteede hooldajana on meie süda-measi teha seda tööd viisil, et ettevõtte tegevuse taga-järjel tekkiv keskkonnajala-jälg oleks võimalikult väike. Soovime näidata eeskju ka teistele valdkonna tegijate-

le,“ ütles Verstoni korrashoiu valdkonnajuht Tarmo Lood.

Vähendatakse CO₂ emis-siooni 10% aastas

Ettevõtte on seadnud en-dale eesmärgiks vähendada CO₂ emissiooni igal aastal vä-hemalt 10%. „1 miljoni euro suuruse müügitulu kohta suutsime tänavu esimese kaheksa kuuga vähendada teede korrashoiuteenuse CO₂ emissiooni mullu sama perioodiga võrreldes 14%,“ tõi Lood näite positiivsest arengust keskkonnaeesmär-kide täitmisel. Tema sõnul aitas sellele kaasa tööde parem planeerimine, seni-sest keskkonnasõbralikuma masinapargi soetamine ning sõidukijuhtide kütust kok-kuhoidev sõidustiil.

Juba läinud aastal soetas ettevõtte 19 kõige moodsa-mat Scania ja Volvo hool-deautot ja 15 uut John Deere traktorit. Tänavu investee-riti veel täiendavalt 8,3 mil-joni eurot 27 hooldeauto, 26 puisturi, 22 lumesaha ja 6 traktori ostmiseks.

Kõik uued hooldeautod on varustatud Euro 6 saas-tenormide piirmääradele vastavate mootoritega, mille tahkete osakeste heitkogus on eelmise põlvkonna jõual-likatest ligi 67% ning läm-

Verstoni uued keskkonnasäästlikumad hooldeautod.

mastikoksiidide heitkogus koguni 80% väiksem.

Soola kasutatakse targe-malt ja säästlikumalt

Verstoni innovatsioonijuhi Sven Sillamäe sõnul hakkab ettevõtte ühe keskkonnahoiu meetmena kasutama libe-dustõrjeks mõeldud soola senisest targemalt ja säästli-kumalt. Selleks kasutatakse innovaatilisi lahendusi, mis ei vähenda liiklusohutuse kõrget taset. Sool moodus-tab Sillamäe sõnul umbes poole talihooldes CO₂ pääs-metest.

Uute baasautode soola-puisturid on varustatud Thermalogic lisaseadmega, mis võimaldab talvel kasu-tada soola efektiivsemalt ja vähem loodust reostavalt. Seade mõõdab jooksvalt

teekatte temperatuuri ja korrigeerib soola kogust il-maolude ja -prognoosi oma-vahelistele seostele tugine-des. „Teekatte temperatuuri pideva mõõtmisega väldime ühtpidi soola ülekulu ja tei-salt libeduseohtu, mis võib mõnel lokaalsel teelõigul tekkida soola ebapiisava koguse kasutamise tõttu,“ lisas Sillamäe.

2010. aastal tegevust alustanud Verston on kasva-nud Eesti üheks suuremaks teedehituse ja korrashoiu täisteenust pakkuvaks ette-võtteks, mis panustab vald-konna arengusse, kaasajas-tamisse ning efektiivsuse suurendamisse. Verston on seadnud ambitsioonika ees-märgi saada maailma kõige keskkonnasäästlikumaks taristuettevõtteks.

SÕMERU KESKUSEHOONES

Salongiõhtu
17. NOVEMBER
KELL 19.00

Kohapeal on oma veinidega taas ka

KRISTJAN KASEARU

akustiline kontsert

PILET 15.-

Kohtade broneerimine telefonidel
53300288 või 53364604.
Piletid tuleb välja osta hiljemalt 10. novembriks Sõmeru raamatukogust.

KÄSITÖÖ NÄITUS - MÜÜK

LEPNA RAAMATUKOGUS

E., T., N., R.: 10:00 - 18:00, K.: 12:00 - 19:00

4. - 8. DETSEMBER

20. - 30. november võtame vastu
käsitöömeisterite töid

tel. 3233617; lepna@rakverevald.ee

Täpsem info: Rakvere Valla Sõnumid NR, 10 ja raamatukogu FB lehel

*Tulgu päikest ja tähtede säramist,
olgu paljugi nii nagu enne,
aga rohkem, kui ühtegi varandust
saagu olema. tervist ja õnne!*

*Õnnitleme novembrikuu
juubilar ja sünnipäevalisi*

98. sünnipäeval
RUUBEN LAMBUR Sõmeru

94. sünnipäeval
LUDMILLA PITKE Näpi

90. sünnipäeval
LAINE IDAVAIN Sõmeru
HELDILA KOLMRIST Näpi

87. sünnipäeval
AINO KOLK Uhtna

86. sünnipäeval
VAIKE TÖNNISON Ussimäe

85. sünnipäeval
VELLO PÖDRA Sõmeru
HELLE VARIPUU Sõmeru

84. sünnipäeval
TOOMAS RÄTSEP Näpi

83. sünnipäeval
ANTS OTSTAVEL Katku
KALJO RAJA Kaarli
VALDO RÄÄBIS Eesküla
ANNE JALAST Varudi-Vanaküla
LIIA NOORMETS Arkna
NIINA ŠTERN Ussimäe

81. sünnipäeval
MALL ROOSAAR Ubja
LIIA JÄRV Koovälja
MAIE KALDA Karunga
VILMA LIIMA Uhtna

80. sünnipäeval
EVI PEIL Ubja
HIIE PARV Lepna

75. sünnipäeval
HELLART POLSKI Sõmeru

70. sünnipäeval
MALLE RÄNKEL Raudvere
EPP JUUSE Päide
REIN TINNURI Tõrremäe
LIIS KIKERPILL Tõrremäe

*Seal, kus on armastus,
sünnib alati imesid!
Las tänaastest päevadest saaki
aastate sild, kus rõõmu on palju
ja muret vaid kild.*

Õnnitleme värskeid vallakodanikke

Hugo
Armand Karu
Britt
Tenely Maria
Ingeli
Heelia

Uga
Sämi-Tagaküla
Uhtna
Uga
Toomla
Tõrremäe

Tule esitlusele! Populaarse hommikujuttude raamatu autor
Märt Treier
esitleb oma uut raamatut
„Ennäe inimest!“

SÕMERU RAAMATUKOGUS
4. detsembril kell 17.30

16. detsember kell 19
Sõmeru keskusehoones
Aastalõpupidu

Humorikaid vahepalu pakub PILLE PÜRG

Tantsumuusikat ansambliilt LAINE

Mostikat lisavad tantsutüdrukud

Pilet 20 €

Laudade broneerimine tel. 53364604 Siiri
või 53300288 Reelika
Avatud kohvinurk

KASSI PÜRAMIID

Maaailmas on palju soovimatuid lemmikuid ja kassid võivad, teadagi, saada palju järglasi. Soovimatud pesakonnad kannatavad, kui nad kodu ei leia. Heakorraspetsialistina soovitan tungivalt kass või kassipoeg steriliseerida.

1 AASTA: 12
3 AASTAT: 376
5 AASTAT: 11,801
7 AASTAT: 370,092
9 AASTAT: 11,606,077

On mälestus helge ja puhas.
On mälestus sinust me jaoks.
Ei kunagi muutu see tuhaks.
Ei iial me südamest kao.

Mälestame

AILI LAANE	03.03.1952–30.09.2023 Roodevälja
ANNE NURGA	02.05.1964–05.10.2023 Sõmeru
TAISIJA TKATŠENKO	12.05.1953–06.10.2023 Roodevälja
EINO KAASIK	15.07.1944–11.10.2023 Sõmeru
ENDEL KANGUR	13.02.1953–17.10.2023 Jämi
HEIKI SIRELBU	22.05.1966–18.10.2023 Lasila
VIIVI AGER	02.11.1943–18.10.2023 Sõmeru